

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 3191/05
20.04.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Весне Поповић, Јасминке Станојевић, Мирјане Грубић и Миломира Николића, чланова већа, у парници тужиле АА, чији је пуномоћник АБ адвокат, против туженог ББ, чији је пуномоћник БА адвокат, ради поништаја поклона, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Округног суда у Новом Саду Гж.бр.1285/05 од 14.9.2005. године, у седници одржаној на дан 20.4.2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуда Округног суда у Новом Саду Гж.бр.1285/05 од 14.9.2005. године и Општинског суда у Новом Саду П.бр.6215/04 од 20.12.2004. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Новом Саду П.бр.6215/04 од 20.12.2004. године, одбијен је као неоснован приговор застарелости потраживања и тужбени захтев тужиле усвојен у целисти тако што је поништен даровни уговор закључен 20.6.1975. године између туженог као даропримца и тужиле као дародавца оверен код Општинског суда у Новом Саду 23.12.1975. године Ов.бр.9059/75 што је тужени дужан признати и трпети да се тужила на основу пресуде одмах након њене правоснажности без ичијег даљег питања или одобрења у листу непокретности бр.аа КО ВВ упише као сувласник у 18/180 идеалних делова породичне стамбене зграде ГГ на кат.парц. вв који се идеални делови воде на туженог и обавезан тужени да тужили накнади трошкове парничног поступка.

Округни суд у Новом Саду је жалбу туженог усвојио и првостепену пресуду преиначио тако што је тужбени захтев тужиле одбио као неоснован и обавезао тужилу да туженом накнади трошкове парничног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену благовремено је изјавила ревизију тужила побијајући је због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу чл. 386. ЗПП, ("Службени лист СФРЈ", бр.4/77..."Службени лист СРЈ", бр.15/98 и 3/02) који се на конкретан случај примењује на основу овлашћења из чл. 491. ст. 4. ЗПП ("Службени гласник РС",бр.125/2004) Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су разведени брачни другови, њихов брак разведен је правоснажном пресудом од 24.12.1975. године. У браку имају сина који је рођен __1957. године. Странке су све до 20.6.1975. године били сувласници у једнаким деловима на непокретности која представља пословни простор (адвокатску канцеларију) у породичној стамбеној згради ГГ. До развода брака и син странака је живео са њима у заједничком домаћинству. У тој адвокатској породици (и тужила и тужени су били адвокати) син странака је усмераван да једног дана буде адвокат. Он је 1986. године завршио Правни факултет у Новом Саду, а 1988. године положио правосудни испит и уписао се у именик адвоката. Пошто је брак странака био у кризи а уз претходни договор са туженим да ће поклон учинити туженом с тим да син странака настави да ради код оца у адвокатској канцеларији, тужила је дана 23.1.1975. године (дан уочи рочишта за развод брака) закључила спорни уговор о поклону којим је своју ½ половину пословног простора који представља адвокатску канцеларију поклонила туженом. Међутим, тужилин мотив због кога је учинила поклон временом је отпао, односно није се остварио јер је син странака данас незапослен и издржава га тужила.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев сматрајући да су испуњени услови из чл. 52., 104. и 110. Закона о облигационим односима и уговор о поклону поништио.

Одлучујући о жалби туженог, другостепени суд је полазећи од тога да је првостепени суд поништио уговор о поклону, а не утврдио његову ништавост, закључио да се ради о рушљивом правном послу (мане воље) па како су протекли рокови у којима се може тражити поништај релативно ништавог уговора, преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев тужиле одбио налазећи да су протекли рокови од једне односно 3 године од закључења уговора до подношења тужбе.

По оцени Врховног суда, првостепени суд је позивајући се на одредбе чл. 52., 104. и 110. Закона о облигационим односима уместо да пресудом констатује да је уговор апсолутно ништав (уговор који ни под којим условима не производи правно дејство јер је противан императивним прописима или основним

код којим условима не превлада правно дејство јер је противан инхерентним прописима или основним моралним нормама – чл. 103. ЗОО) поништио уговор као да се ради о релативно ништавом уговору (неважећем уговору који има неке недостатке и који се може поништити само на захтев заинтересованог лица) учинио битну повреду одредаба парничног поступка из чл. 354. ст. 2. тач. 14. ЗПП на коју је жалбом указано. Уместо да ову учињену битну повреду одредаба парничног поступка од стране првостепеног суда, другостепени суд санкционише укидањем пресуде, другостепени суд је и сам учинио наведену битну повреду одредаба парничног поступка када је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев одбио сматрајући да се ради о релативно ништавом правном послу, због тога што га је првостепени суд поништио и да су протекли рокови у којима се може тражити ништавост овог правног посла. Због тога су обе нижестепене пресуде морале бити укинуге.

Тужила је поднела тужбу са захтевом да се поништи уговор о поклону који је закључила са туженим дана 20.6.1975. године сматрајући да је мотив због кога је она уговор закључила отпао односно није се остварио.

Мотив или побуда је унутрашњи разлог за предузимање неке радње. Он у грађанском праву представља побуду која покреће странку да закључи неки правни посао и појављује се као психолошки фактор односно субјективна оцена која одлучује о предузимању одређене радње. Код добротних правних послова који је конкретан уговор, мотив је правно релевантан и улази у појам каузе. На уговор без накнаде побуда односно мотив утиче ако се на њу позива странка која за своје давање не прима никакво супротно давање, кад према томе не било праведно да се грешка у побуди не узме у обзир.

Иако је тужила тражила поништај уговор, тужила је у суштини тражила да се утврди да је уговор ништав по чл. 52. Закона о облигационим односима пошто мотив који улази у основ уговора не постоји.

Међутим, по оцени Врховног суда, закључак првостепеног суда да се мотив због кога је тужила закључила уговор о поклону није остварио (син странака није остао да ради у адвокатској канцеларији код туженог) за сада не може прихватити као правилан јер чињенице на којима је тај закључак заснован нису потпуно и правилно утврђене.

У току поступку тужени је истицао да тужилин мотив за закључење уговор о поклону није био да син странака по завршетку Правног факултета настави рад у адвокатској канцеларији туженог, већ да је мотив уговора о поклону била подела заједнички стечене имовине у току трајања брака, о чему је у одговору на тужбу детаљно описао како је извршена подела имовине парничних странака. О овоме се ни један од судова није изјаснио.

Због тога су обе нижестепене пресуде укинуге.

У поновном поступку, првостепени суд ће отклонити учињену битну повреду одредаба парничног поступка, оцениће мотив код закљученог уговора о поклону и с тим у вези датум закључења уговора (дан пре рочишта за развод брака), постојање споразума о подели брачне тековине, па стим у вези оценити навод туженог због чега тужила своју $\frac{1}{2}$ права својине на предметном пословном простору није пренела на заједничког сина странака већ на туженог, те пошто потпуно и правилно утврди све одлучне чињенице за оцену основаности тужбеног захтева, донеће правилном применом материјалног права нову одлуку о тужбеном захтеву.

На основу изложеног, одлучено је као у изреци применом чл. 394. и 395. ст. 2. ЗПП.

Председник већа-судија,

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

сд